

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20603 - Història Econòmica
Grup	Grup 22, 1S, GECO
Guia docent	F
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Nom	20603 - Història Econòmica
Crèdits	1,8 de presencials (45 hores) 4,2 de no presencials (105 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 22, 1S, GECO
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Castellà

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Carlos Pablo Manera Erbina carles.manera@uib.es	12:00	14:00	Dimecres	13/09/2017	28/02/2018	221, Jovellanos. Cita prèvia per email

Contextualització

És una assignatura de formació bàsica del Grau d'Economia vinculada a la branca de les Ciències Socials i Jurídiques. La seva inclusió dins el grau d'Economia (una ciència aplicada) respon a la conveniència de dotar els futurs economistes de coneixements teòrics i pràctics que els permetin una correcta utilització de la perspectiva històrica. Amb aquesta finalitat es treballarà simultàniament amb els següents propòsits:

- Proporcionar els coneixements bàsics sobre el sorgiment i l'evolució del sistema capitalista: des de la primera revolució industrial (segona meitat del segle XVIII) fins a l'actualitat.

- Fomentar la correcta utilització dels indicadors sobre el desenvolupament econòmic des d'una perspectiva històrica i posar una atenció especial per aconseguir l'adequada aplicació dels termes i els conceptes històrics dins les dues coordenades bàsiques de la història econòmica: l'espai i el temps. L'assignatura es planteja, en principi, amb la vocació d'ésser "universal" i de fomentar, de forma constant, la reflexió entre el passat i el present. Tot i això, pel fet de tenir assignats només 6 crèdits som conscients que a mesura que avancem en el desenvolupament del temari, haurem d'anar acotant tant la coordenada geogràfica com la temporal. El gruix dels continguts se centrarà, sobretot, en l'evolució experimentada per Europa Occidental, els Estats Units i el paper dels denominats "països emergents" dins el nou ordre econòmic mundial.

- Promoure l'anàlisi crítica de fonts de naturalesa diversa (textuals, estadístiques, científiques, etc.) i fomentar la recerca autònoma entorn a les noves aportacions bibliogràfiques i a les discrepàncies entre corrents historiogràfics. Fonamentalment perquè partim del convenciment que en història, com en moltes altres disciplines pertanyents a les ciències socials, contemplar una mateixa problemàtica des de distints punts de vista és altament enriquidor.

Atès, per una banda, que l'objectiu de la història econòmica no és altre que comprendre el món on vivim a través del coneixement de les transformacions que l'han fet possible i, per altre costat, que la correcta comprensió del passat requereix interrelacionar l'economia pròpiament dita amb la història, el pensament econòmic, la història de les mentalitats, etc. I, per suposat, que és necessari un diàleg constant entre el passat i el present,

Guia docent

recomanem als estudiants interessats a aprofundir en el coneixement de la història econòmica, a decantar-se per aquelles matèries que millor poden ajudar a complementar les destresses pròpies de la Història Econòmica:

- *El progrés d'Espanya dins l'ordre internacional*; aborda en profunditat les bases de l'evolució econòmica del país des de la transició política fins a l'actualitat.

- *Economia del desenvolupament*; una part dels continguts permet aprofundir en torn als indicadors que ajuden a una millor comprensió sobre la diferència entre la "pobresa" i la "riquesa" de les nacions.

- *Història del món actual*; se centra en el coneixement del passat històric més immediat (des de la segona guerra mundial fins a l'època actual) i amplia l'àmbit geogràfic tractat en la matèria d'Història Econòmica com a assignatura de formació bàsica.

Requisits

Recomanables

D'entrada no es demana cap requisit previ, però sí predisposició per entendre el que succeeix a l'actualitat des d'una perspectiva històrica: comprendre com hem arribat a ésser on som. Per això és recomanable estar al dia de la realitat política, econòmica i social del present i llegir periòdicament la premsa nacional i internacional. Resulta important no tenir dificultats amb l'idioma anglès per a cursar aquesta assignatura.

Competències

L'assignatura d'Història Econòmica té el propòsit de contribuir a l'adquisició de les competències que s'indiquen a continuació, les quals formen part del conjunt de competències establertes en el Pla d'Estudis del Grau d'Economia.

Específiques

- * - Entendre les institucions econòmiques com a resultat i aplicació de representacions teòriques o formals sobre el funcionament de l'economia (CE9)..
- * - Identificar les fonts d'informació econòmica rellevants i el seu contingut (CE8)..

Genèriques

- * Capacitat de comunicar-se amb fluïdesa en el seu entorn i treballar en equip (CG4)..
- * Capacitat d'analitzar els problemes amb esperit crític, amb rigor i precisió (CG5)..
- * Capacitat per entendre textos en anglès relacionats amb la matèria (CG2)..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20603 - Història Econòmica
Grup	Grup 22, 1S, GECO
Guia docent	F
Idioma	Català

El programa de l'assignatura s'estructura en quatre blocs temàtics que responen a la necessitat d'explicar l'origen i el desenvolupament del sistema capitalista des de la primera revolució industrial (mitjans del segle XVIII) fins a l'actualitat. El gruix de les explicacions correspon als segles XIX i XX, tot i això es fa també una presentació sobre els sistemes econòmics anteriors i els trets característics de les economies pre-industrials.

Continguts temàtics

20603. Història Econòmica

1. Introducció: per què la Història Econòmica
2. Els límits de les economies orgàniques: aprenent d'Adam Smith, Thomas Malthus i David Ricardo
3. Una pre-globalització, 1770-1870? El lideratge de Gran Bretanya en un context de domini econòmic de Xina. La Primera Revolució Industrial: per què a Gran Bretanya i no a Xina? La Gran Divergència
  - 3.1. Les causes: l'articulació del mercat interior; l'expansió dels mercats exteriors
  - 3.2. Els grans motors de la Revolució Industrial: el cotó, el ferro, el vapor
4. La primera gran globalització, 1870-1914. L'expansió del capitalisme industrial i la Segona Revolució Industrial
  - 4.1. És possible industrialitzar-se?: les pautes d'Alexandre Gerschenkron
  - 4.2. La industrialització dels "first comers" i dels "late comers": nous sectors productius, acer, química, electricitat, motors de combustió
  - 4.3. Capitalisme i mercat: el creixement del comerç internacional i el moviment dels capitals. La importància del patró-or
  - 4.4. El pensament econòmic neoclàssic: Alfred Marshall, Stanley Jevons, Leon Walras...i la persistència de Karl Marx
5. Els nous lideratges: Gran Bretanya, Alemanya, França, Estats Units. L'economia d'entreguerres, 1914-1945
  - 5.1. La Gran Guerra (1914-18) i les conseqüències econòmiques de la Pau de Versalles (1919). La irrupció de John Maynard Keynes
  - 5.2. La revolució russa i el sorgiment de la planificació centralitzada: l'economia soviètica (1917-1939)
  - 5.3. El "crack del 29" i la depressió dels anys trenta (o la incapacitat per a pronosticar la crisi): causes, fases, solucions...i lliçons
  - 5.4. La Segona Guerra Mundial (1939-45). La consolidació de la *Teoria General* de John Maynard Keynes
  - 5.5. El paradigma keynesià i el contrast de l'escola austríaca: Keynes versus Hayek
  - 5.6. Després del desastre: existeixen els cicles a l'Economia? Revisitant Juglar, Kitchin i Kondratieff
6. L'establiment del nou ordre econòmic internacional 1945-2017: el lideratge d'Estats Units, la creació de noves institucions econòmiques (FMI, Banc Mundial)
  - 6.1. Estats Units com a primera potència mundial en el marc de la "guerra freda". Un creixement sustentat sobre la noció d'un "món buit" i d'un baix cost de l'energia

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20603 - Història Econòmica
Grup	Grup 22, 1S, GECO
Guia docent	F
Idioma	Català

6.2. La consolidació del *Welfare State* a Europa

6.3. Les crisis energètiques, exponents de la crisi d'acumulació capitalista, 1973-1980. Canvi en el paradigma: la caiguda del keynesianisme, el domini del monetarisme. La influència de Milton Friedmann i l'Escola de Chicago

6.4. La desintegració de les economies planificades: URSS i Est d'Europa

6.5. La formació de nous espais econòmics: la Unió Europea, les nacions emergents

7. La segona gran globalització i els desafiaments de l'economia actual, 1980-2017: crisi ecològica, desigualtat, pobresa, canvi climàtic

7.1. Crisis als emergents

7.2. La Gran Recessió: una nova crisi que esclatà quan ningú no s'ho esperava

7.3. Els reptes ecològics: una energia fòssil que s'encareix i que és escassa. Unes pautes de consum que impulsen el canvi del clima

7.4. Els problemes severos de la desigualtat: l'aportació central de Thomas Piketty

7.5. Recanvi en el lideratge? L'avanç de Xina

7.6. Noves revolucions industrials?: La tercera (energies noves, telemàtica) i la quarta (nanotecnologia, robotització)

Metodologia docent

En aquest apartat es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial o autònom previstes amb l'objectiu de poder avaluar les competències establertes. Interessa advertir, alhora, que l'assignatura forma part del projecte Campus Extens i que mitjançant la plataforma de teleeducació Moodle l'alumne tindrà a la seva disposició una comunicació en línia amb el professor, un calendari amb notícies d'interès i propostes de pràctiques de treballs autònoms que podran ser discutits en el decurs de les classes pràctiques.

Volum de treball

Aquesta taula recull la distribució d'hores segons les diferents activitats de treball presencial i no presencial, així com la seva equivalència en crèdits europeus o ECTS (1 crèdit ECTS= 25 hores de treball de l'estudiant).

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Presentació dels continguts que els alumnes han d'adquirir i recomanació i comentari d'aquelles fonts bibliogràfiques que es considerin més adients per tal que puguin aprofundir en els continguts i contrastar els distints punts de vista historiogràfics sobre un mateix tema.	26
Seminaris i tallers	Classes pràctiques, 1	Grup mitjà (M)	Projecció de material audiovisual relacionat amb els distints punts del programa per tal que els estudiants puguin aprofundir en les repercussions dels aconteixements explicats	5

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			de forma teòrica sobre els distints grups socials que van viure en el decurs dels períodes històrics contemplats en el temari.	
Seminaris i tallers	Classes pràctiques, 2	Grup mitjà (M)	Debats realitzats a l'aula en torn a temes prèviament proposats pel professor i dels quals els alumnes primer s'hauran de documentar i, en el decurs dels debats, exposar els seus respectius punts de vista d'acord amb les fonts consultades. Es fomentarà la realització d'aquesta activitat en grup.	5
Tutories ECTS	Tutories de tipus presencial o per correu electrònic	Grup mitjà (M)	Destinades a resoldre dubtes de tipus individual o bé relacionats en l'elaboració dels distints guions que els alumnes aniran realitzant en grup sobre els temes de debat prèviament proposats.	1
Avaluació	Avaluació final	Grup gran (G)	Avaluar tots els coneixements adquirits al llarg del curs.	2
Avaluació	Debats prèviament preparats	Grup mitjà (M)	L'objectiu d'aquesta activitat és que els alumnes aprenguin a coordinar-se en equip, a confeccionar esquemes expositius i a expressar-se en fluïdesa en públic.	2
Avaluació	Habilitats comunicatives	Grup mitjà (M)	Es pretén que les tutories siguin utilitzades com una via d'enriquiment per a l'intercanvi d'opinions i punts de vista. Per això es fomentarà la participació en forus utilitzant la plataforma de comunicació Moodle.	2
Avaluació	Treballs i comentaris	Grup gran (G)	A partir d'un qüestionari prèviament elaborat pel professor els alumnes respondran una sèrie de preguntes sobre els audiovisuals projectats i altre material gràfic o textual.	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Breus comentaris de texts en anglès	Prova escrita de resposta breu que valorarà la capacitat d'entendre les idees principals d'un text escrit en anglès relacionat amb la matèria.	3
Estudi i treball autònom individual	Estudi	Estudi per part de l'alumne de tots els continguts de l'assignatura.	52
Estudi i treball autònom individual	Lectures i comentaris	Destinades a contextualitzar de forma adient el context històric reflectit en els distints materials audiovisuals i gràfics que s'aniran proposant en els seminaris i tallers destinats a grups mitjans.	25
Estudi i treball autònom individual o en grup	Recerca d'informació i elaboració de síntesis	Recopilació d'informació i elaboració d'esquemes en vistes a la preparació dels debats en grup que es realitzaran en els seminaris de grups mitjans sobre distints temes que prèviament plantejarà el professor.	25

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20603 - Història Econòmica
Grup	Grup 22, 1S, GECO
Guia docent	F
Idioma	Català

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació serà continuada, la qual cosa significa que en el decurs del desenvolupament de l'assignatura s'aniran proposant tasques als estudiants que comptaran un 50% de la qualificació total. En acabar el semestre es farà un examen escrit que comptarà el restant 50% de la qualificació final.

En el cas que l'alumne no superi l'assignatura en el semestre corresponent podrà recuperar el 70% de l'avaluació en el període extraordinari establert en el calendari lectiu.

Classes pràctiques, 2

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Debats realitzats a l'aula en torn a temes prèviament proposats pel professor i dels quals els alumnes primer s'hauran de documentar i, en el decurs dels debats, exposar els seus respectius punts de vista d'acord amb les fonts consultades. Es fomentarà la realització d'aquesta activitat en grup.
Criteris d'avaluació	Prova escrita que consistirà en l'elaboració d'un guió sobre un tema prèviament assignat per exposar en públic.

Percentatge de la qualificació final: 3% per a l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final: 3% per a l'itinerari B

Avaluació final

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Avaluar tots els coneixements adquirits al llarg del curs.
Criteris d'avaluació	Prova escrita en la qual es valoraran els coneixements adquirits en el decurs de l'assignatura. Podrà incloure preguntes de resposta breu i llarga i comentaris de text, taules, gràfics i altre material. Es valorarà sobretot la capacitat expositiva, no retòrica, i l'adequació dels continguts

Percentatge de la qualificació final: 60% per a l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final: 60% per a l'itinerari B

Guia docent

Debats prèviament preparats

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	L'objectiu d'aquesta activitat és que els alumnes aprenguin a coordinar-se en equip, a confeccionar esquemes expositius i a expressar-se en fluïdesa en públic.
Criteris d'avaluació	Exposició en públic i en grups d'un tema prèviament seleccionat. Es valorarà l'adequació de la informació aportada, la capacitat de síntesi i la qualitat expositiva.

Percentatge de la qualificació final: 2% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 2% per a l'itinerari B

Habilitats comunicatives

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Es pretén que les tutories siguin utilitzades com una via d'enriquiment per a l'intercanvi d'opinions i punts de vista. Per això es fomentarà la participació en foros utilitzant la plataforma de comunicació Moodle.
Criteris d'avaluació	Es valorarà la participació activa en el decurs de les classes teòriques i en els decurs dels debats que s'estableixin als seminaris

Percentatge de la qualificació final: 20% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 20% per a l'itinerari B

Treballs i comentaris

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	A partir d'un qüestionari prèviament elaborat pel professor els alumnes respondran una sèrie de preguntes sobre els audiovisuals projectats i altre material gràfic o textual.
Criteris d'avaluació	Treballs i comentaris escrits dels quals es valoraran els coneixements adquirits, la capacitat d'aplicar-los a comentaris de text, audiovisuals i gràfics.

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari B

Breus comentaris de texts en anglès

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta breu (recuperable)
Descripció	Prova escrita de resposta breu que valorarà la capacitat d'entendre les idees principals d'un text escrit en anglès relacionat amb la matèria.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 5% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 5% per a l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Al llarg del curs, i a mesura que s'avanci en les explicacions dels distints, temes s'aniran facilitant, bé a classe o bé a través de Moodle, altres fonts d'informació i s'orientarà sobre quina és la bibliografia més adequada

7 / 8

Data de publicació: 21/06/2017

Abans d'imprimir aquest document, pensau bé si és necessari fer-ho. El medi ambient és cosa de tothom.

©2016 Universitat de les Illes Balears. Cra. de Valldemossa, km 7.5. Palma (Illes Balears). Tel.: +34 - 971 17 30 00. E-07122. CIF: Q0718001A

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20603 - Història Econòmica
Grup	Grup 22, 1S, GECO
Guia docent	F
Idioma	Català

per als distints apartats del programa. Al començament del curs s'aportaran les lectures OBLIGATÒRIES que cal fer (tres llibres que el professor exposarà)

